

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan
a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Negru Olesea în
numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel
Chișinău din 24 mai 2017, în cauza penală în privința lui

*Paladi Anatolie XXXXX, născut la 10
septembrie 1979, originar și domiciliat în r-
nul Telenești, s. Sărătenii Vechi.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. 04.03.2016 – 05.04.2016 (*prima instanță*);
2. 04.05.2016 – 24.05.2017 (*instanța de apel*);
3. 23.08.2017 – 30.01.2018 (*instanța de recurs*).

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 aprilie 2016, Paladi Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și în baza acestei norme, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, aplicată în privința lui Paladi Anatolie, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

S-a încasat de la Paladi Anatolie în beneficiul părții vătămate Cîrlan Nicolae suma de 7500 lei cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, instanța de fond a reținut că, la 03.09.2008, în perioada de timp între orele 07:30 - 10:00, Paladi Anatolie, aflându-se în casa de locuit nr. XXXXX, din buzunarul pantalonilor lui Cîrlan Nicolae, a sustras pe ascuns portmoneul din piele în valoare de 100 lei, în care se aflau bani în numerar în sumă de 500 Euro și 200 grivne ucrainene, echivalentul sumei de 7000 lei și 400 lei respectiv, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională pentru acea dată, actele de identitate și de înregistrare a mijlocului de transport pe numele lui Cîrlan Nicolae, cu care a părăsit locul infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile în valoare totală de 7500 lei.

Astfel acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de procuror care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care lui Paladi Anatolie să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4. În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că, deși instanța corect a calificat acțiunile inculpatului, la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal și nu au fost stabilite temeuri care să confirme că nu este rațional ca inculpatul Paladi Anatolie să nu execute pedeapsa cu închisoare.

Astfel, prima instanță nu a apreciat nici personalitatea inculpatului, care anterior a mai fost judecat pentru comiterea infracțiunilor similare, precum și nu a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate.

Apelantul a mai invocat că, sentința pronunțată este contrară și prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, care stipulează că partea descriptivă a sentinței trebuie să conțină probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, indicații asupra circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea penală.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, pronunțată integral la 21 iunie 2017, a fost admisă cererea de apel declarată de către procurorul în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Coșina Liuba, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia Paladi A. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Paladi Anatolie în beneficiul părții vătămate Cîrlan Nicolae prejudicial material cauzat în mărime de 7500 lei.

6. În motivarea soluției instanța de apel a constatat că în pofida Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” nr. 22 din 12.12.2005 cu modificările ulterioare, prima instanță nu a indicat în partea descriptivă a sentinței probele pe care și-a întemeiat concluziile, fapt care contravine prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, ce constituie temei de casare a sentinței primei instanțe, or potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală și în speță, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Instanța de apel a considerat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal este pe deplin dovedită, reieșind din totalitatea probelor acumulate la cauza penală, verificate și apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a stabilit că, inculpatul Paladi Anatolie a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Cu referire la răspunderea penală și pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului instanța de apel a reținut că în privința acestuia nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, precum și nici circumstanțe agravante sau temeuri de liberare de răspundere penală.

Instanța de apel a menționat că, sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01.06.2010, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și sentința Judecătorei Ocnița din 21.10.2010, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal nu pot influența individualizarea pedepsei inculpatului, deoarece procesele penale în cauzele respective au fost încetate din motivul împăcării părților.

De asemenea, instanța de apel a menționat că la data comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal 03.09.2008, era prevăzută pedeapsa cu amendă în mărime de la 300 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, ceea ce constituie o infracțiune gravă, iar termenul de prescripție de 5 ani nu a expirat.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele cauzei, ținând cont de principiile generale de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, care este o infracțiune gravă, de noile limite ale pedepsei stabilite conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de faptul că inculpatul Palade Anatolie și-a recunoscut vina, dar totodată nu a recuperat părții vătămate prejudiciul material cauzat și dat fiind că, la materialele dosarului nu sunt probe care să demonstreze că, o pedeapsă non privativă de libertate nu v-a asigura realizarea scopului legii penale, instanța de apel a conchis de a aplica în privința inculpatului pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a dispus în temeiul art. 385 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală încasarea de la Paladi Anatolie în beneficiul părții vătămate Cîrlan Nicolae a prejudiciului material cauzat în mărime de 7500 lei, deși partea vătămată Cîrlan Nicolae nu s-a constituit parte civilă, dar având în vedere că s-a constatat că inculpatul Paladi Anatolie este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, dat fiind că, în rezultatul comiterii infracțiunii respective, părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 7500 lei.

7. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Negru Olesea în numele inculpatului la 14.07.2017, care întemeindu-se pe art. 427 alin. (1) pct. (11) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în privința inculpatului în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea cerințelor sale, recurentul indică că Paladi Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal sancțiunea pentru care este pedeapsa de până la 4 ani închisoare, ceea ce califică infracțiunea ca fiind mai puțin gravă, din care motiv susține că instanța de apel urma să constate expirarea termenului de prescripție și să dispună încetarea procesului penal în privința lui Palade Anatolie, deși apărarea a formulat o astfel de cerere la examinarea apelului, instanța nu s-a expus în privința respingerii cererii respective.

Astfel, recurentul susține că instanța de apel greșit a aplicat prevederile legii în cauză, ezitând a se expune asupra necesității încetării procesului penal în privința lui Paladi Anatolie, prin aplicarea prevederilor art. 60 Cod de procedură penală, fapt ce condiționează necesitatea intervenirii în soluția instanței de apel.

8. La recursul declarat de avocat a depus referință procurorul, prin care solicită respingerea recursului ordinar declarat, din motiv că potrivit art. 60 Cod penal curgerea

prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. Materialele cauzei confirmă eschivarea inculpatului atât de la urmărirea penală cât și de la judecată. Astfel în acest caz curgerea termenului de prescripție se reia din momentul reținerii persoanei.

Procurorul menționează că în asemenea circumstanțe, lipsesc temeiuri de casare și se constată inadmisibilitatea recursului.

9. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia. În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Colegiul penal lărgit constată că argumentele recurentului, precum că instanța de apel la examinarea cauzei nu s-a expus asupra temeiului apărării referitor la eventuala aplicare a liberării inculpatului de răspunderea penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal, nu pot fi reținute deoarece, reieșind din prevederile art. 60 Cod penal, în cauză nu a expirat termenul de prescripție, deoarece acesta a fost întrerupt de eschivarea inculpatului de la urmărirea penală.

Astfel, potrivit alin. (5) art. 60 Cod penal curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării.

În acest sens, Colegiul penal lărgit constată că potrivit materialelor dosarului la data de 10.02.2012 a fost dispusă suspendarea urmării penale până la stabilirea locului aflării lui Paladi A. (f.d. 170, vol. 1), fiind pornit dosar de căutare (f.d. 171, vol. 1), inculpatul fiind reținut la 15.02.2016 (f.d. 177, vol. 1).

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că data începerii curgerii termenului de prescripție este ziua reținerii inculpatului.

Astfel, se atestă că motivele invocate de recurent nu se încadrează în cerințele prevăzute de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, din motiv că reieșind din sensul art. 60 alin. (5) Cod penal curgerea prescripției a fost reluată din data de 15.02.2016 din momentul reținerii, iar 5 ani urmează să expire la data de 15.02.2021, astfel la momentul pronunțării deciziei de către Curtea de Apel la 24 mai 2017, termenul prescripției nu era expirat.

În baza circumstanțelor constatate, Colegiul penal conchide că recursul ordinar înaintat de avocatul Negru O. în numele inculpatului urmează a fi respins, ca inadmisibil.

10. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar, declarat de avocatul Negru Olesea în numele inculpatului, în cauza penală în privința lui *Paladi Anatolie XXXXX*, cu menținerea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 februarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan